

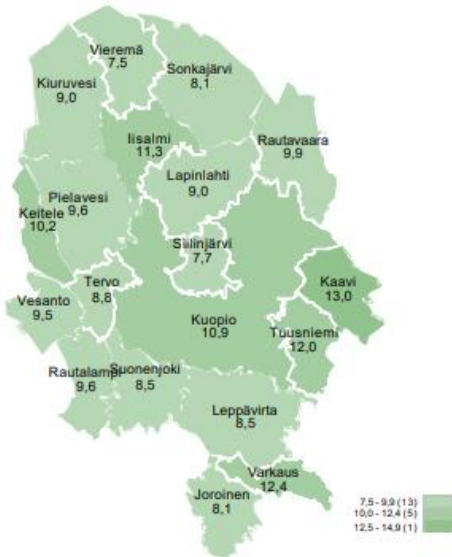

Työllistymistä tukevat palvelut

**Tunnuslukuja
4 - 8/ 2024**

Marjo Hartikainen
28.10.2024

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain

Trendit:

- Pohjois-Savossa 21 617 työnhakijaa, joista työttömiä työnhakijoita 11 674
- Lyhennetyllä työviikolla 385 työnhakijaa enemmän kuin vuosi sitten
- Työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi kaikilla Pohjois-Savon seutukunnista
- Työllistymistä edistävissä palveluissa 4 081 työnhakijaa, mikä on 122 enemmän kuin vuosi sitten
- Uusia avoimia työpaikkoja 1 797 vähemmän kuin vuosi sitten

Pohjois-Savossa oli elokuun lopussa 11 674 työtöntä työnhakijaa, mikä on 1 098 työtöntä työnhakijaa enemmän kuin vuosi sitten (10,4 %). Näistä lomautettuja oli 951, mikä on 205 lomautettua enemmän kuin viime vuonna samaan aikaan (27,5 %).

Työttömien työnhakijoiden määrä ilman lomautettuja oli 10 723, mikä on 893 enemmän kuin vuosi sitten vastaavaan aikaan.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta Pohjois-Savossa oli elokuussa 10,3 %, mikä on 0,9 prosenttiyksikköä viime vuotta korkeampi. Koko maan työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli elokuussa 10,4 %.

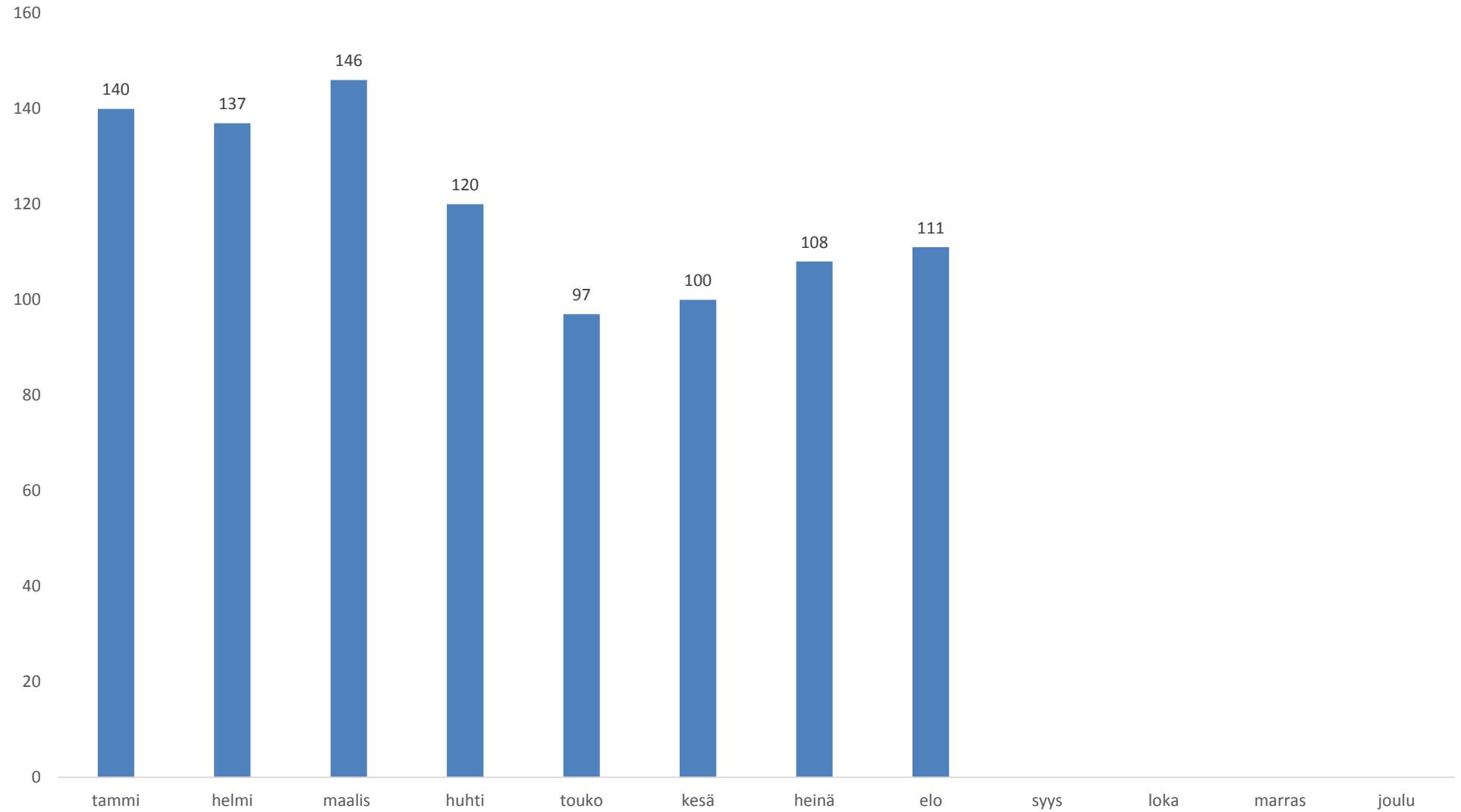
Nuoria, alle 25-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli elokuun lopussa 1 570, mikä on 351 enemmän kuin vuosi sitten. Pitkäaikaistyöttömiä eli yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita oli Pohjois-Savossa elokuun lopussa 3 990, mikä on 57 enemmän kuin vuosi sitten.

Seutukunnittain tarkasteltuna työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi kaikilla Pohjois-Savon seutukunnista. Uusia avoimia työpaikkoja ilmoitettiin Pohjois-Savon työ- ja elinkeinotoimistoon elokuun aikana 1 212, mikä on 1 797 työpaikkaa vähemmän kuin vuosi sitten (-59,7 %).

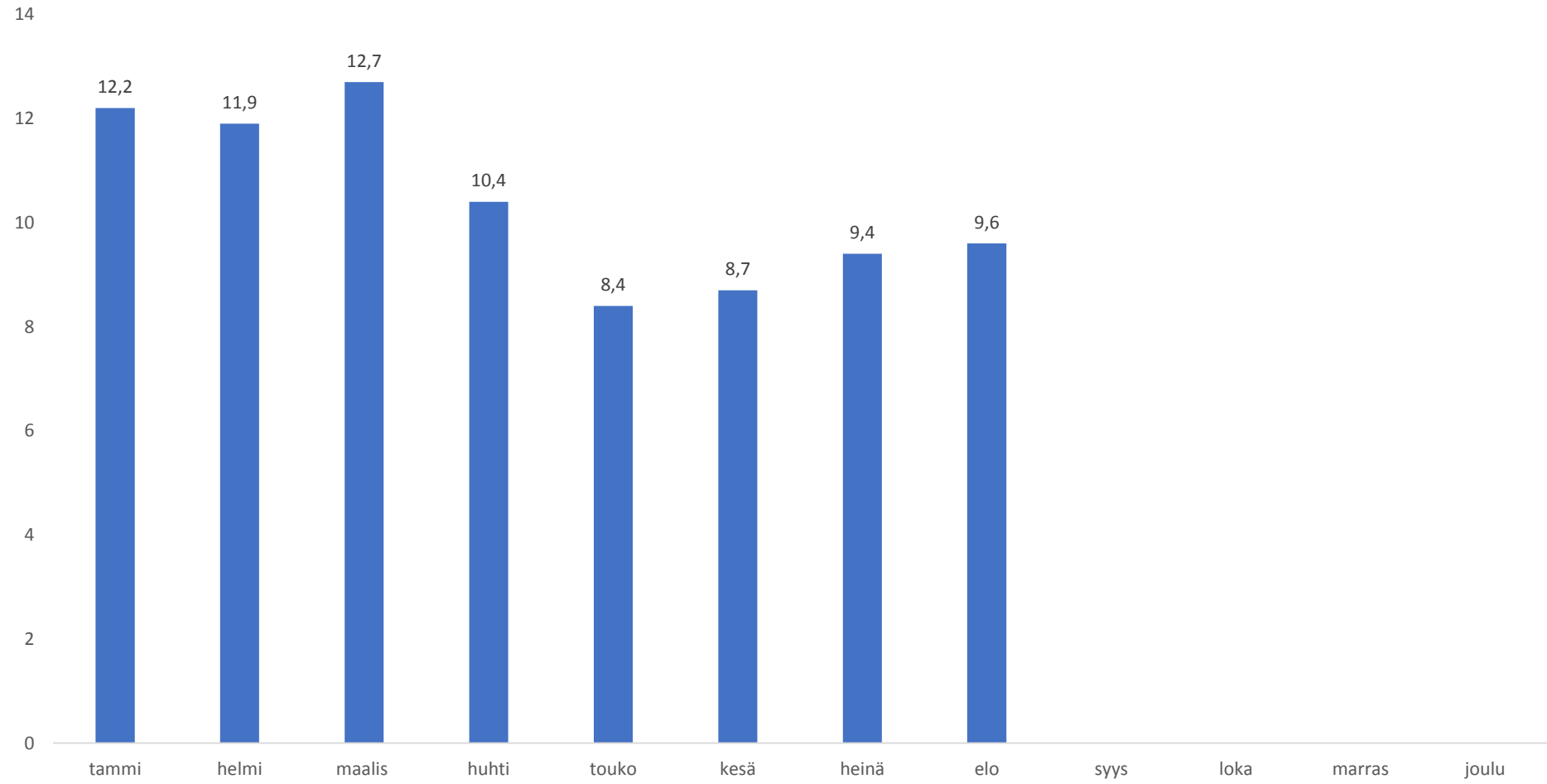
Työllisyyskatsaus Rautalampi 4 – 8.2024

- Työttömien työnhakijoiden määrä Rautalammilla vaihteli touko - elokuun aikana 92 - 111 henkilön välillä. Työttömien määrä oli ensimmäisen vuosikolmanneksen aikana toista vuosi kolmannesta suurempi. Edellisvuoteen verrattuna työttömien määrä oli jokseenkin sama. Korkeimmillaan työttömyys oli heinä –elokuussa-
- Pohjois-Savon ja koko Suomen työttömyyteen verrattuna Rautalammin työttömyys oli touko – elokuun ajan alhaisempi.
- Työttömyysprosentin vaihteluväli oli vuoden kahdella alkukolmanneksella 8,4 – 9,6 % välillä. Poikkeuksellisesti työttömyys oli noususuhtainen kesäkuukausia kohti, sesonkityöluonteisten tehtävien ollessa enimmillään.
- Vaikeasti työllistyvien pitkäaikaistyöttömien kova kärki on pysynyt määrältään edelleenkin jokseenkin ´muuttumattomana. Käytettävissä olevilla palvelujärjestelmän toimenpiteillä ei työllistyminen kuvaudu heidän kohdallaan kovinkaan realistisena. Yksittäisiä ohjautumisia työnhakijuuden ulkopuolelle, oikean toimeentulon piiriin, (eläke, pitkäkestoinen sairausloma/kuntoutustuki) on tänäkin aikana edelleen toteutunut tai työ- ja toimintakyvyn selvitysprosesseja on käynnistynyt (toistamiseen). Pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut myös paikkakunnalle muuton myötä.
- Yhteenvetona voi todeta, että jo aiemmin näyttäytynyt rekrytoinnin kohtaanto-ongelma alueella on edelleen olemassa. Samanaikaisesti kun työttömiä työnhakijoita on jokseenkin paljon, on myös avoimia työpaikkoja, joihin on haasteellista löytää työvoimaa, joiden ammatillinen osaaminen, työ- ja toimintakyky tai motivaatio olisi suoraan riittävä. Valtakunnallisesti noususuunnassa oleva työttömyys sekä yritystoiminnan haasteet ovat myös paikallisesti havaittavissa.
- Seuraavana tarkempaa grafiikkaa vuoden 2024 työttömyyden tunnusluvuista.

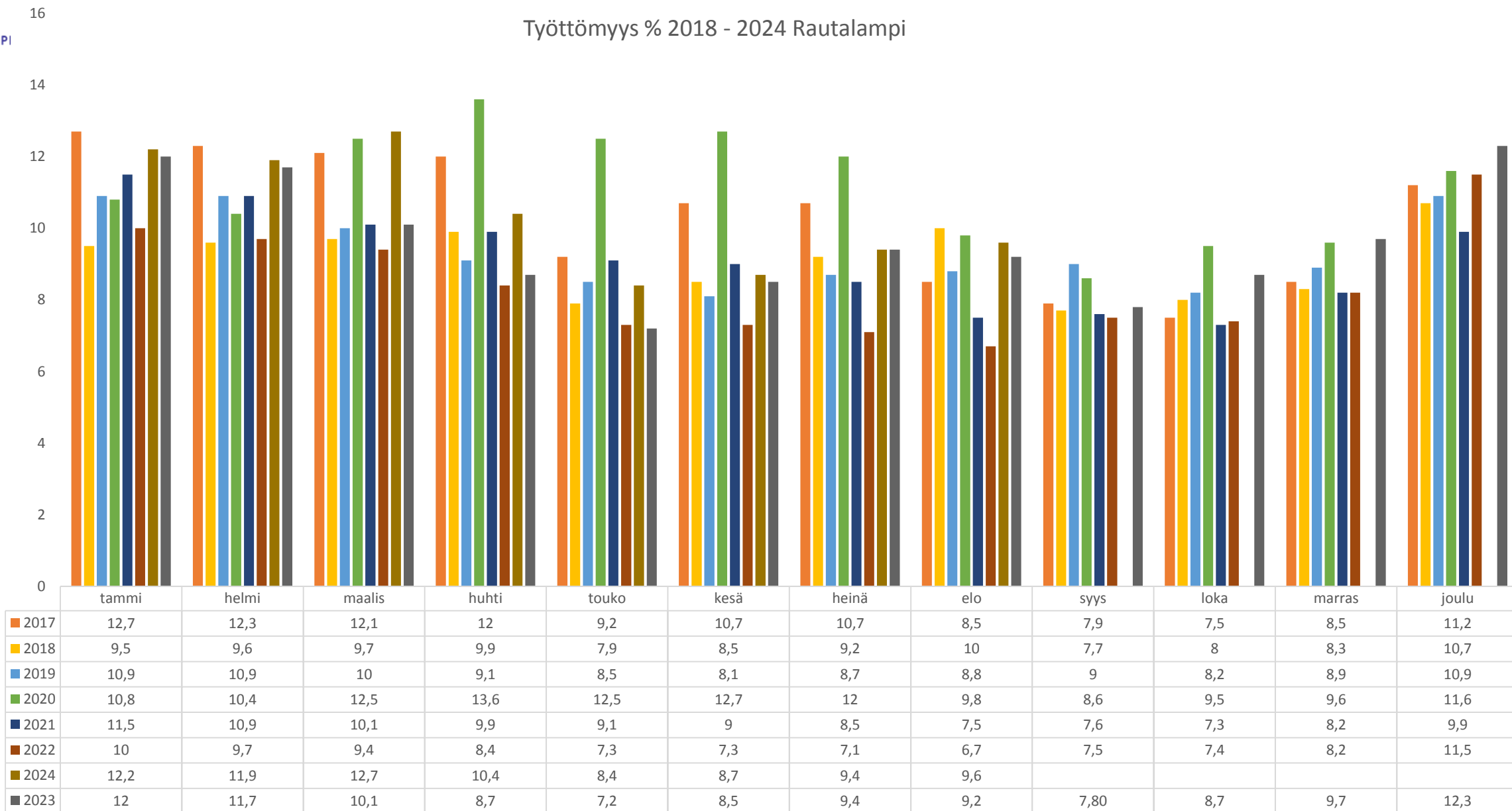
Työttömien työnhakijoiden määrä 1 - 8/2024 Rautalampi

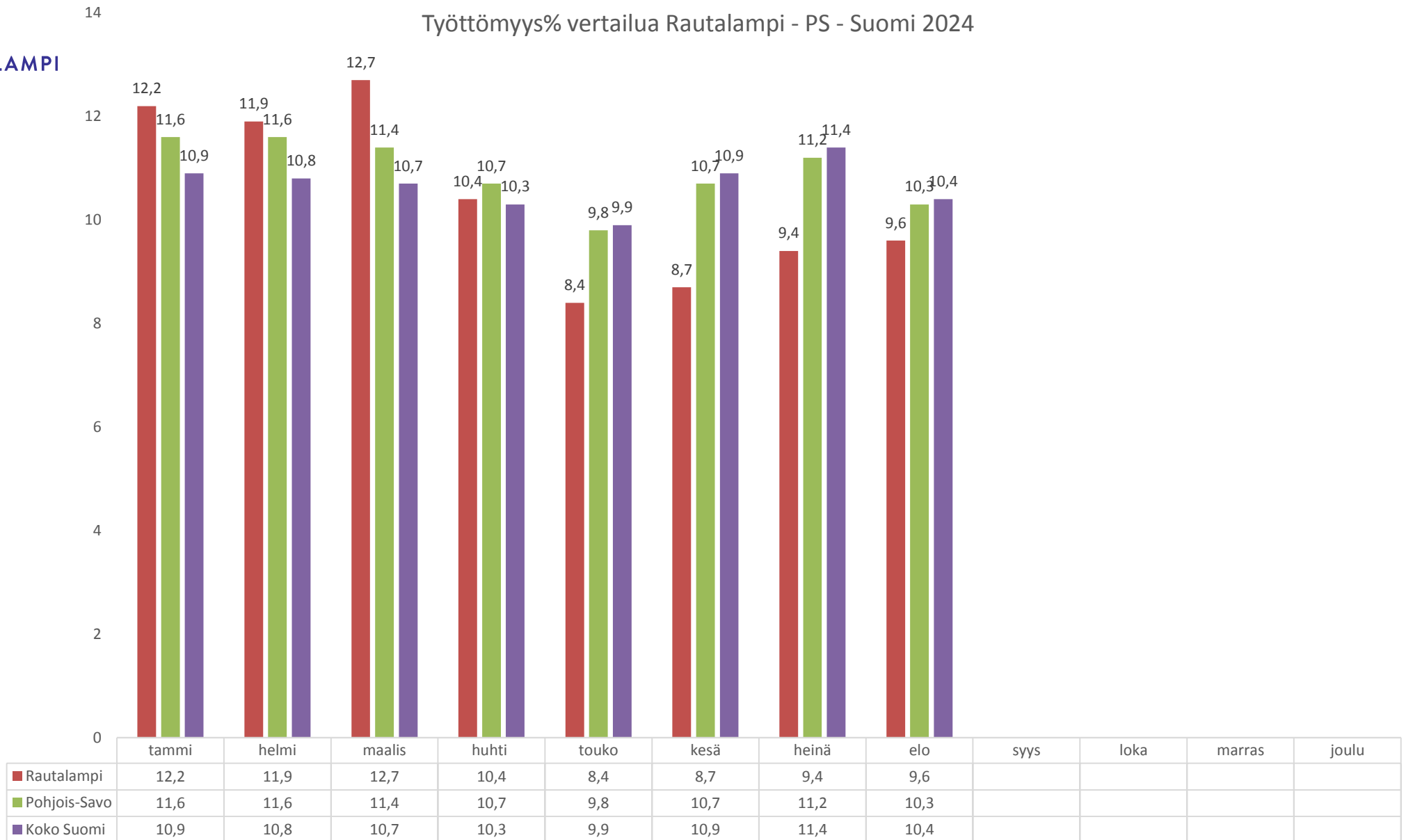
Työttömyys % Rautalampi 1 –8/2024

Työttömyys % 2018 - 2024 Rautalampi

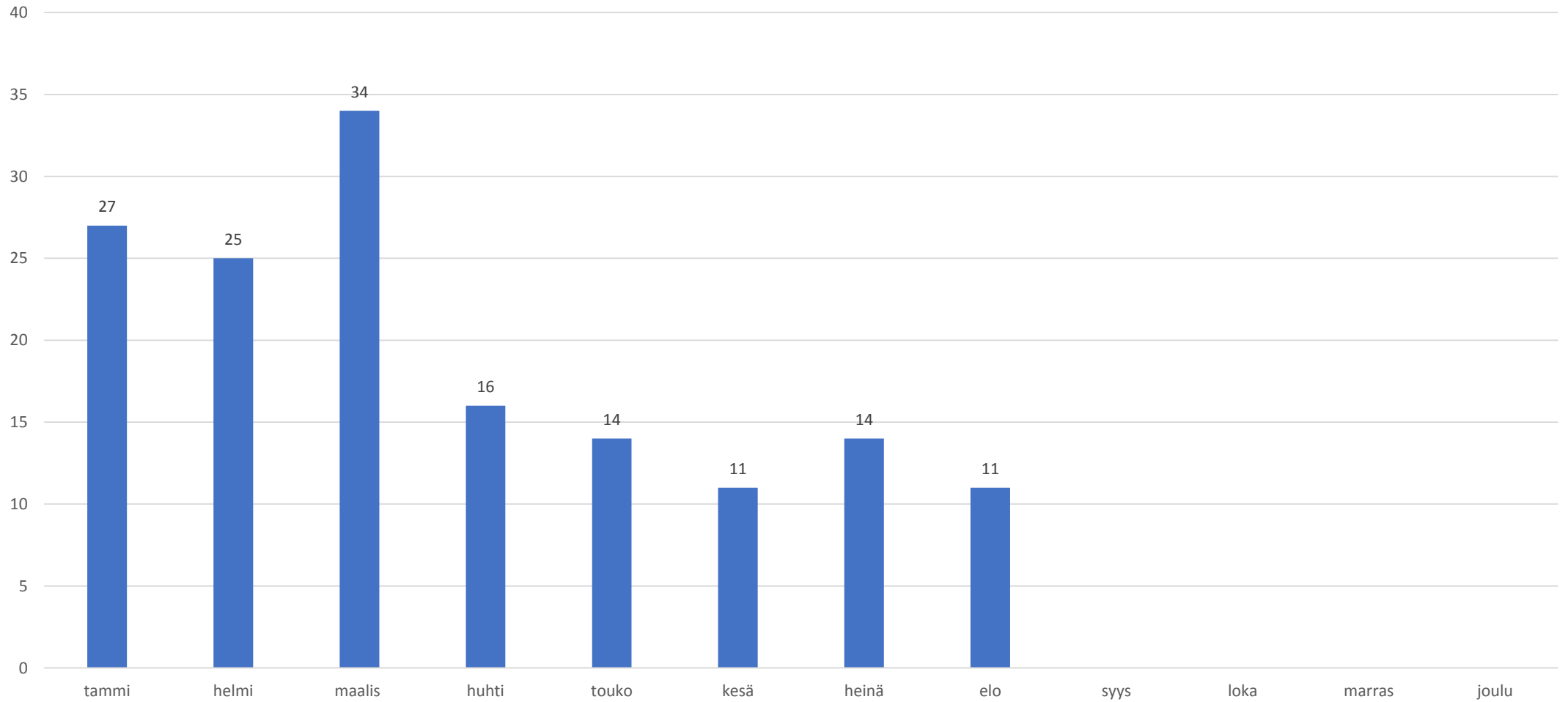
Työttömyys% vertailua Rautalampi - PS - Suomi 2024

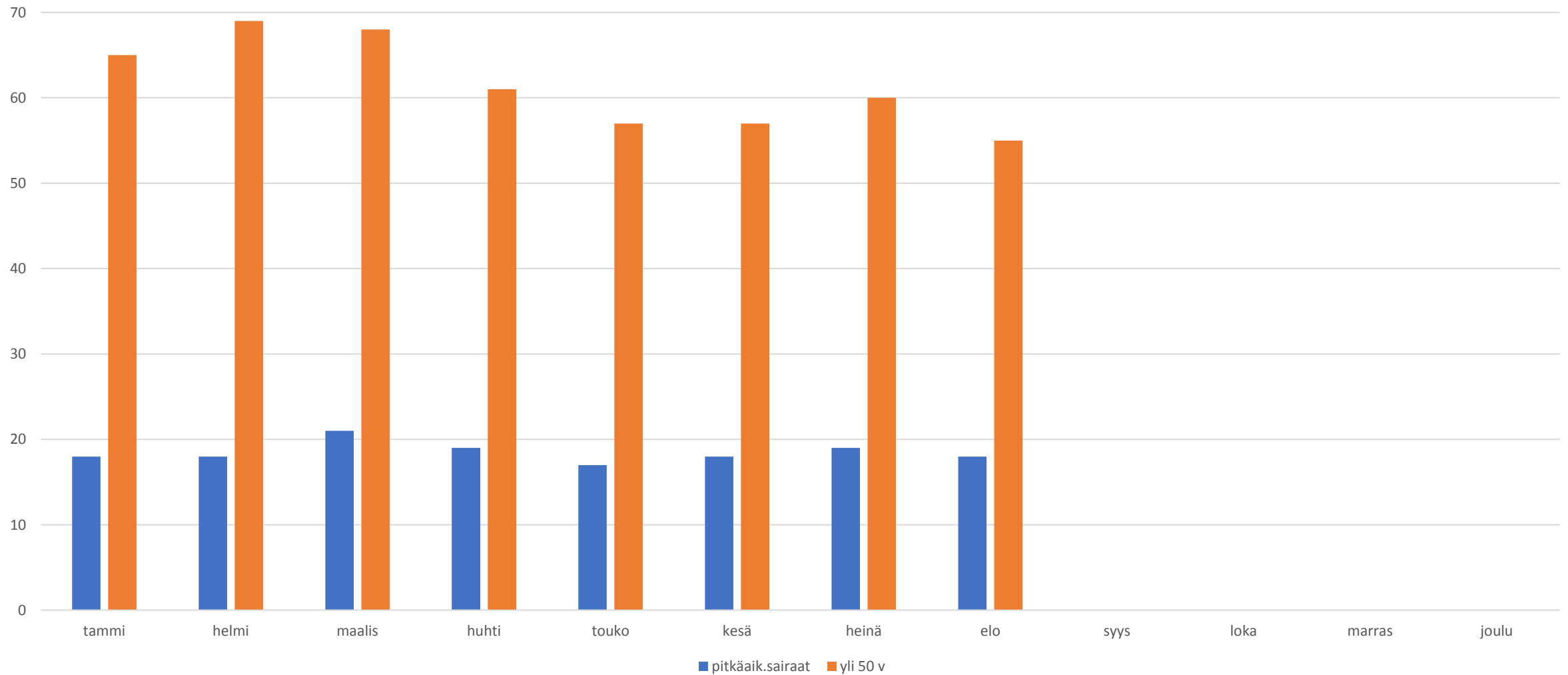

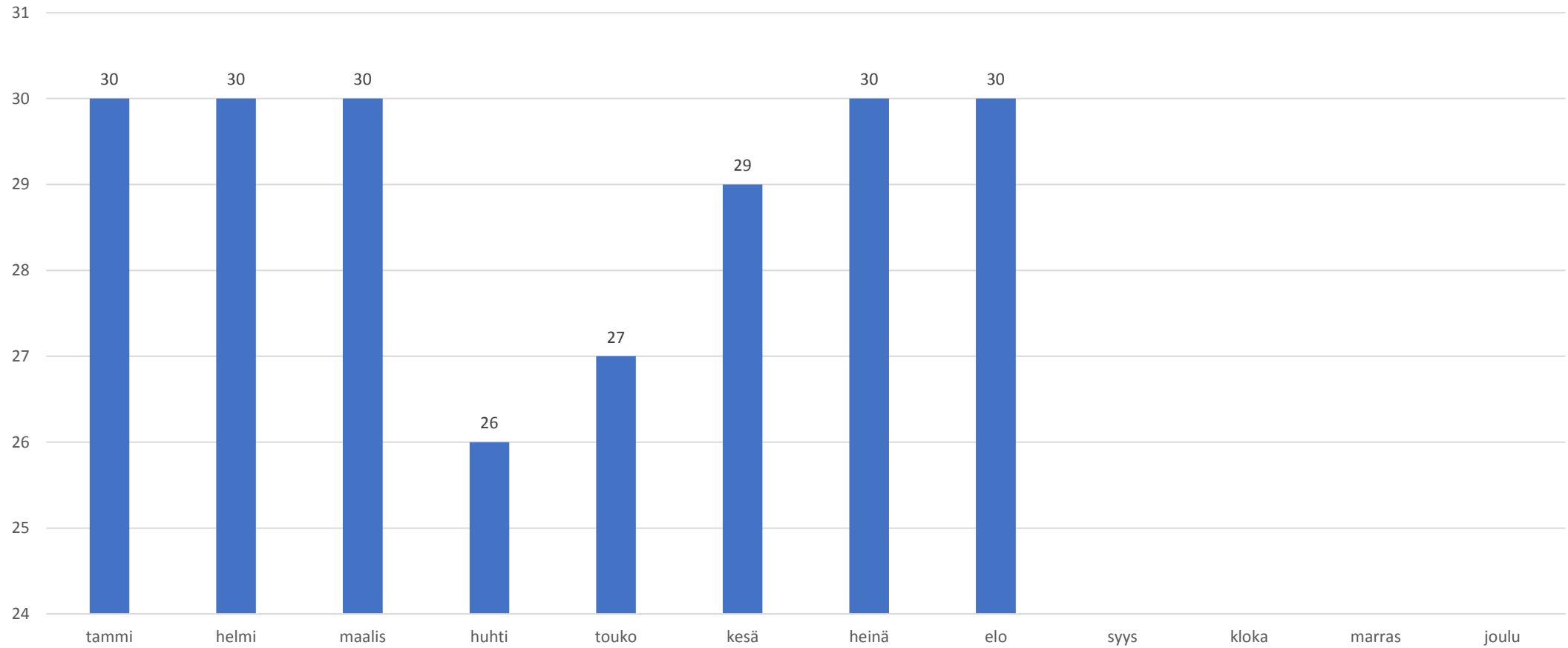
Lomautettujen määrä 1 - 8/2024 Rautalampi

Pitkäaikaissairaiden ja yli 50 v osuus työnhakijoista 1 - 8/2024

Pitkäaikaistyöttömien osuus (hlöä) työttömistä 1 - 8/2024

- Tarkastelujaksolla (1 – 8/2024) työsuhteiden kausiluonteisuus on nähtävissä. Joitakin työllistymisiä työllisyyspalvelun asiakkuuksissa on johtanut avoimille työmarkkinoille ja palkkatukityöhön työllistymiseen. Lisäksi työllistymisiä toteutuu itsenäisesti ja TE-toimiston asiakkuuksien kautta. Käynnissä olevat SavoGrow –alueen ammatilliset koulutukset (lähihoitaja ja hoiva-avustaja) jatkuvat. Työnhakijoita on osallistunut pienissä määrin työllistymistä edistäviin aktiivitoimiin: työkokeiluun, nuorten pajatoimintaan ja kuntouttavaan työtoimintaan.
- Kuntouttavan työtoiminnan ja sosiaalisen kuntoutuksen käynnistymisiä / jatkumisia vaikeuttaa edelleen hyvinvointialueen tehtäväjakojen selkeyttämättömyys sekä sosiaalityön henkilöstömuutokset ja -vaja
- Kunnan työllisyyspalvelu on voinut HVA muutoksen jälkeen osallistua kuntouttavan työtoiminnan ja TYP-palvelun prosesseihin ainoastaan asiakkaan kutsumana (salassapito ja tietosuoja organisaatioiden välillä).
- Yhteistyö TE-toimiston kanssa toimii edelleen nopeasti ja mutkattomasti, erityisesti tuetun työllistymisen palvelulinjan osalta
- Joitakin palkkatyö- ja palkkatukityöjaksoja on järjestynyt yrityksiin. Kunta on järjestänyt lakisääteistä velvoitetyöllistämistä sekä palkkatukityöjakson. Lainsäädäntömuutoksen myötä velvoite- ja palkkatukityöllistäminen kuntaan tulee päätymään kuluvan vuoden aikana.
- Työkokeilupaiikkoja on järjestynyt yrityksiin ja yhdistykseen.
- Kahden vuosikolmanneksen aikana kunnassa on ollut työllisyyspalvelujen kautta yksi velvoitetyöllistämisyksikkö (perusteena kunnan lakisääteinen työllistämismääränsäntö ansiopäivärahan lisäpäivien täyttämiseksi yli 60 vuotiaalle ansiopäiväraha-oikeuden päättyessä) sekä yksi palkkatukityöjakso. Lisäksi yksi teknisen toimen kiinteistöhoitaja jatkoi opiskelua OPSOlla Sakkyn Rautalammin koulutusryhmässä valmistuen 5/2024. Valmistuttuaan hän työllistyi toistaiseksi työsuhteeseen tekniseen toimeen. Lisäksi yksi palkkatukityöllistetty on työsuhteessa teknisellä toimella, heidän kustannuspaikallaan.

- Pitkäaikaistyöttömien kokonaismäärä on pysynyt jo vuosien ajan jokseenkin vakiona (15-25 hlöä). Ns. pitkäaikaistyöttömyyden kova kärki on joukko, jolla on huomattavaa työkyvyn alenemaa tai työkyvyttömyyttä ja/tai työelämästä syrjäytymiseen liittyvää problematiikkaa sekä alentunutta työmotivaatioita. Pitkäaikaistyöttömissä on henkilöitä, joiden työkyvyttömyyttä tai osatyökykyisyyttä on terveydenhuollon kautta selvitetty jopa vuosien ajan, tehty sairauspäiväraahakemuksia ja työkyvyttömyyseläkehakemuksia, saaden toistuvasti kielteiset päätökset. Tästä huolimatta terveydentilanselvityksien tarkentamista jatketaan yhteistyössä terveydenhuollon kanssa, koska työllistyminen näyttäytyy epärealistisena.
- Savo Grow alueella käynnistyi maaliskuussa uusi lähihoitaja- ja hoiva-avustajakoulutus. Koulutuspaikkana on Rautalampi.
- Työnhakijoiksi on toimeentulon vuoksi palautunut muutama henkilö, koska useista eläkehakuryityksistä huolimatta myönteistä eläkepäättöstä ei ole saatu. Joitakin työnhakijoilta (pitkäaikaistyöttömiä) on tullut työnhakijaksi Kelan pitkittyneen toimeentulotuki asiakkuuden ja kuntaan muuton kautta.
- Työkyvyttömyyttä ja merkittävää osatyökykyisyyttä aiheuttaa mielenterveys- ja päihdeongelmat, tuki- ja liikuntaelin vaivat sekä sosiaaliset, työelämän ulkopuolelle syrjäytymistä aiheuttaneet tekijät (yhdessä em. tekijöiden kanssa).
- Uusia yli 200 pv työmarkkinatukea saaneita työnhakijoita on Kelan ilmoittamana tullut vain yksittäisiä henkilöitä. Heidän työttömyyden pitkittyminen pyritään katkaisemaan viimeistään ennen 300 pv työmarkkinatuen rajaa. Tietosuojaan vuoksi, emme saa työttömistä työnhakijoista tietoa Te tai Kela järjestelmien kautta aiemmin.
- Myönteisten työkyvyttömyyseläkepäättöksien sekä kansaneläkeiän täyttymisen myötä yksittäisiä työnhakijana olleita henkilöitä on eläköitynyt (osa- tai kokoaikaeläke)
- Lisäksi työkyvyttömiä henkilöitä on siirtynyt pitkille (300 pv) sairauspäiväraajaksoille terveys selvittelyjen myötä
- Yksittäisissä tapauksissa työttömyysturva oikeus on voinut päättyä työtarjouksista, aktiivitoimista tai työkyvyn selvittelyistä kieltäytymisen vuoksi tai asiakkaan omasta halusta päättää työnhaku.

- Työllisyyspalvelun asiakkuuteen on ohjautunut uusia henkilöitä pääosin Kelan kuntaosuus tietojen tai TE-toimiston kautta. Pienissä määrin myös itsenäisten yhteydenottojen kautta. Lisäksi ukrainalaisia Rautalammille saapuneita henkilöitä on ohjautunut työllisyyspalvelun asiakkuuteen kotipaikkapäätöksen varmentumisen myötä.
- Asiakkaana olleiden henkilöiden määräaikaisten työjaksojen ja aktiivitoiminnan päättymistä seurataan ja tehdään yhteydenottoja ohjausyhteistyön jatkamisen tarpeesta. Tavoitteena on aina pidempikestoisen työllistyminen ja työllisyyspalveluverkostosta putoamisen estäminen.
- Palkkatukityöllistäminen kuntaan on vähentynyt huomattavasti ja tulee jatkossa loppumaan työllisyyttä ohjaavien lainsäädäntömuutosten myötä
- Kunnassa palkkatukijaksolla olevien työntekijöiden jatkosuunnitelmia työstetään tehostetusti työjakson aikana (ohjattu palkkatukityö) tavoitteena saumaton siirtyminen avoimille työmarkkinoille tai opintoihin.
- Aiemmin kunnassa palkkatukityössä olleisiin työttömäksi jääneisiin henkilöihin kontaktoidutaan määräajoin realististen työllistymisen jatkosuunnitelmien sekä työ- tai opiskelupaikan löytymisen tueksi.
- Tiivistä yhteistyötä tehdään elinkeinotoimen, etsivän nuorisotyön, nuortenpajan ja maahanmuutto-ohjauksen kanssa soveltuvien jatkopolkujen löytymiseksi.

Kunnan palkkatukityöllistämisen kulurakenne 2024

	palkka	sivukulut	yht	palkkatuki	kuntakustannus
tammi	1878,45	366,67	2245,12	939,23	1305,89
helmi	1878,45	366,67	2245,12	939,23	1305,89
maalis	1480,96	289,08	1770,04	740,48	1029,56
huhti	0	0	0	0	0
touko	1227,75	239,66	1467,41	859,43	607,98
kesä	1255,62	245,1	1500,72	878,93	621,79
heinä	0	0	0	0	0
elo	1093,6	213,47	1307,07	0	0
syys					
loka					
marras					
joulu					
	8814,83	1720,65	10535,48	4357,3	4871,11

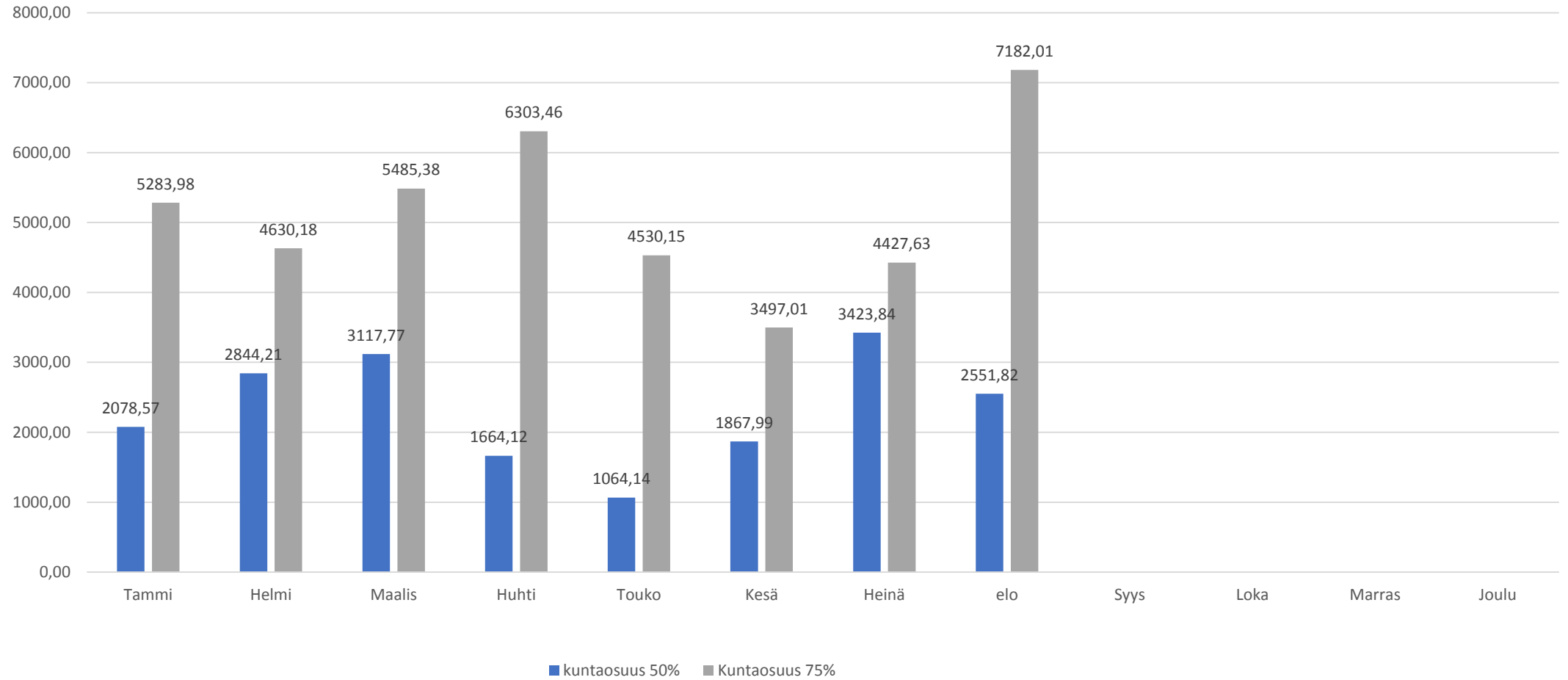
- Työmarkkinatuen kuntaosuuskustannusten suuruus on vaihdellut touko- elokuun aikana 5635 -9733 € välillä/kk.
- Pitkäaikaistyöttömyyden kuntaosuuskustannukset ovat pysyneet jokseenkin samassa tasossa edellisvuoden kanssa
- Vuoden 2021 kokonaiskustannusten kuukausiperustainen keskiarvo oli 10462€, vuoden 2022 7821€, vuoden 2023 vastaava keskiarvolukema on 8307€ ja alkuvuoden 2024 7494€
- Pitkittyneisiin työ- ja toimintakyvyn sekä eläkeselvityksen prosesseihin on edelleen panostettu TE-toimiston, perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, Kelan ja ostopalvelujen yhteistyönä. Ostopalvelut ovat olleet yksittäisiä neuropsykologin tutkimuksia ja erikoislääkärin (psykiatri) eläkeselvittelyjä.
- Tuleva TE24 uudistus astuu voimaan tammikuussa 2025. Tällöin perinteiset TE-toimistot lakkautuvat. Rautalammin kunta on 11 Pohjois-Savon kunnan tavoin liittynyt Kuopion työllisyys-alueeseen. Vuosi 2024 tulee olemaan muutoksen valmistelun kannalta merkitsevää aikaa. Tulemme panostamaan tehostetusti pitkäkestoisen työllistymisen yhteistyöhön, turvaamaan paikallisten palveluiden säilymisen sekä räätälöimään kuntaan jäävät omat työllisyyspalvelut mahdollisimman tehokkaasti todellista paikallista tarvetta vastaaviksi, siten että järjestelmän päällekkäisyydet ja palveluista putoaminen minimoidaan selkeällä työnjaon ja asiakasrajapinnan määrittämisellä. Painopisteenä tulee olemaan entistä tiiviimmän yritysyhteistyön ja työllisyysalueen kanssa tehtävän työparityöskentelyn kehittäminen sekä muutoksen myötä ennakoitujen työttömyysperäisten kuntakustannusten hillitseminen.
- Seuraavissa dioissa kuntatalouteen vaikuttavien työmarkkinatuen kuntaosuuksien euromääräistä vertailua

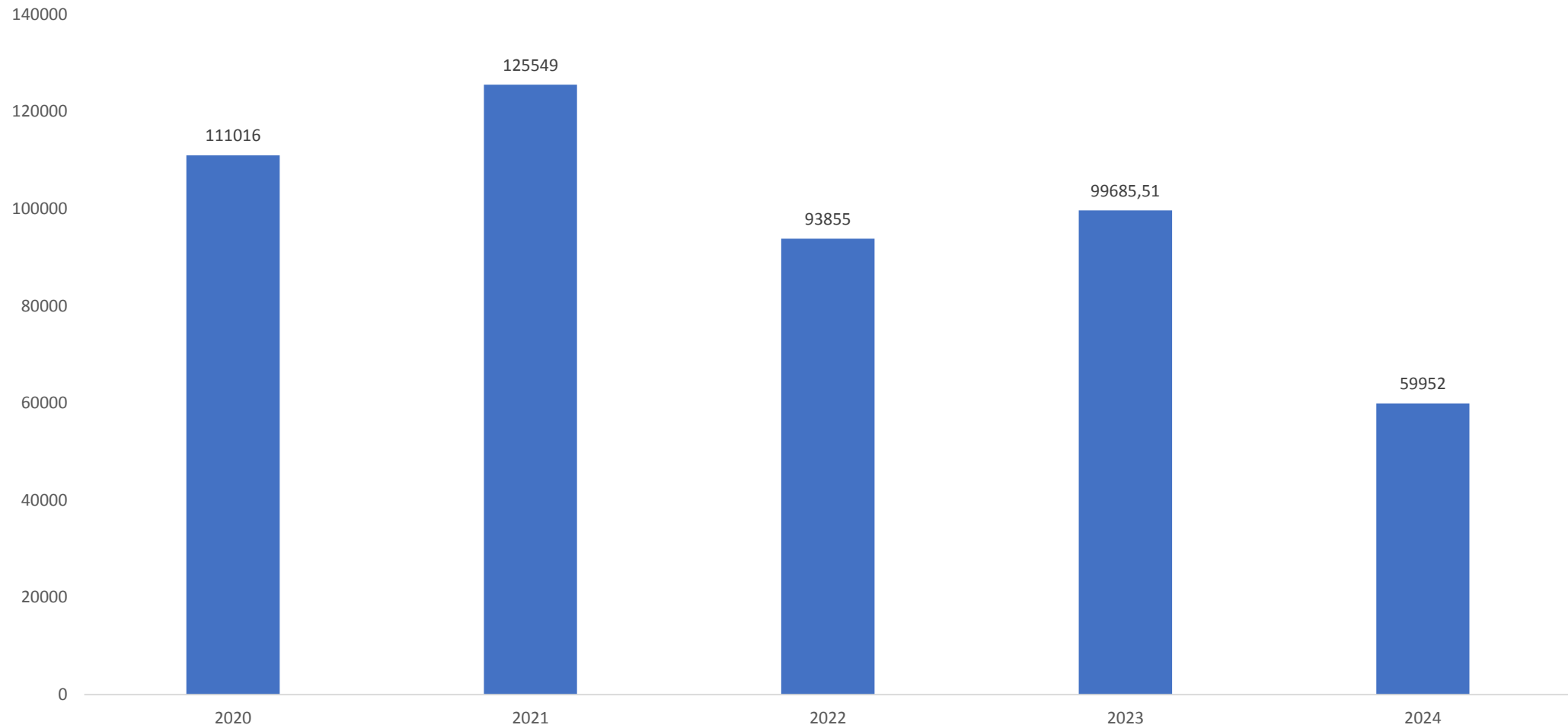
Työmarkkinatuen kuntaosuus 1- -8/2024€/kk yhteensä

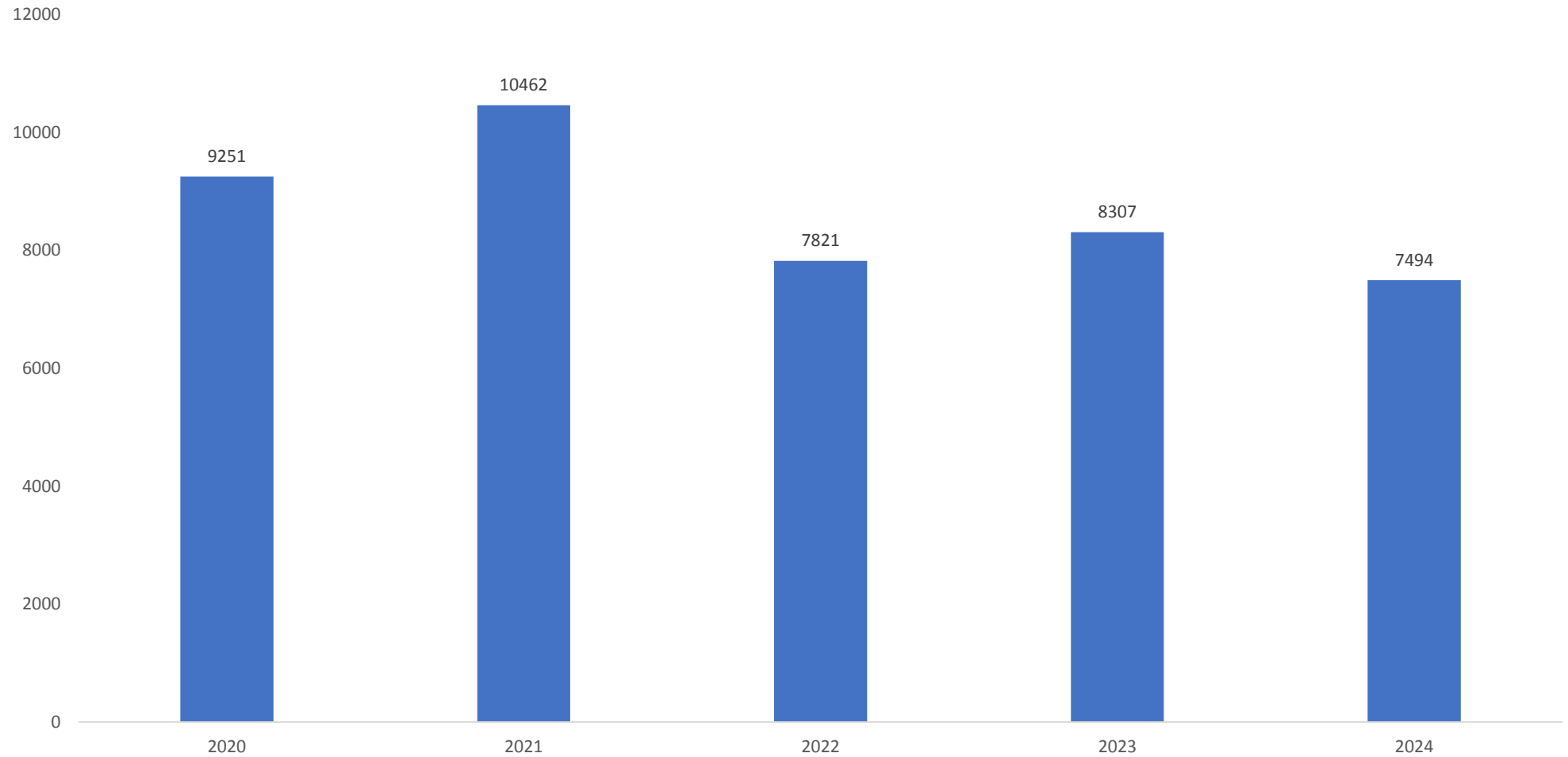
Työmarkkinatuen kuntaosuudet 2024 työttömyyden keston perusteella €/kk

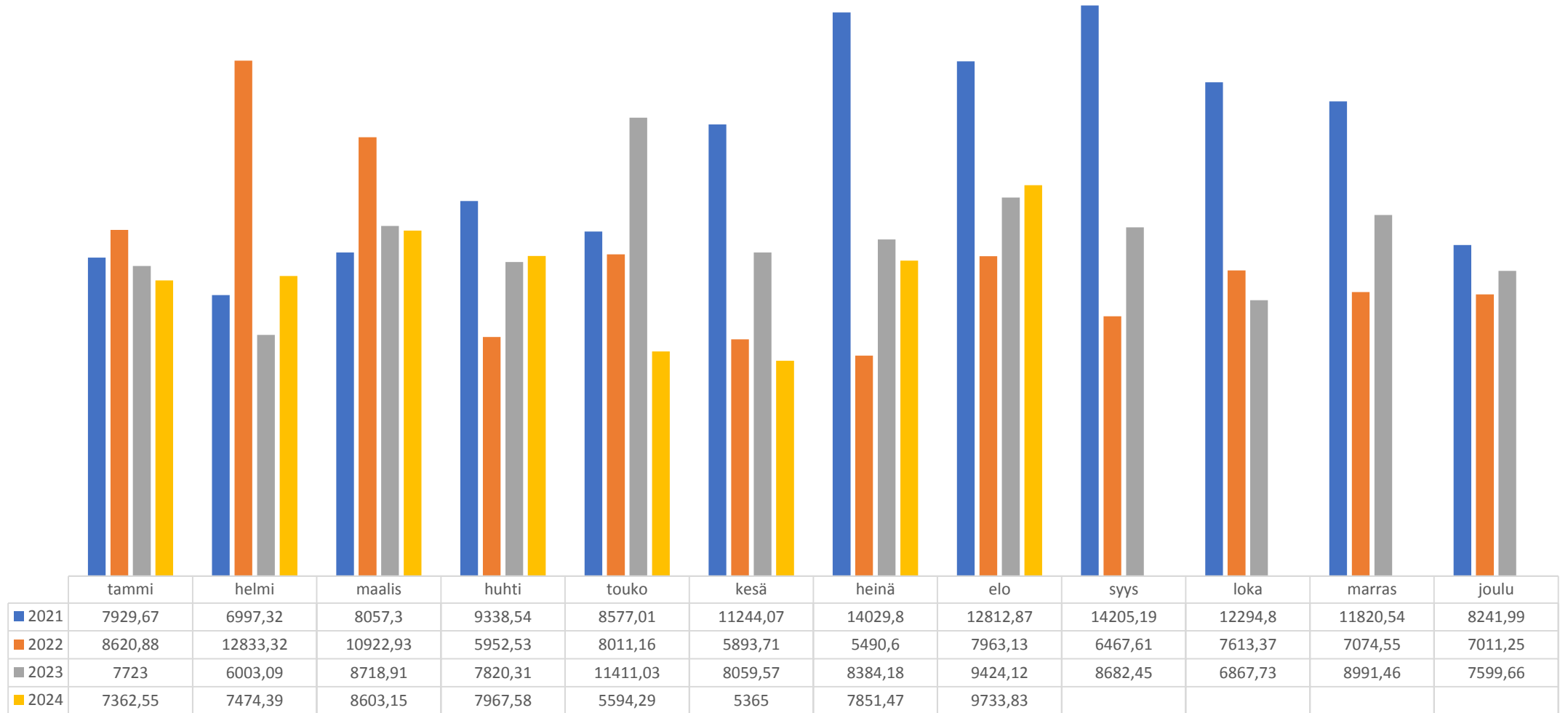
Työmarkkinatuen kuntaosuudet 2020 - 8/2024 vuositasolla €/kk

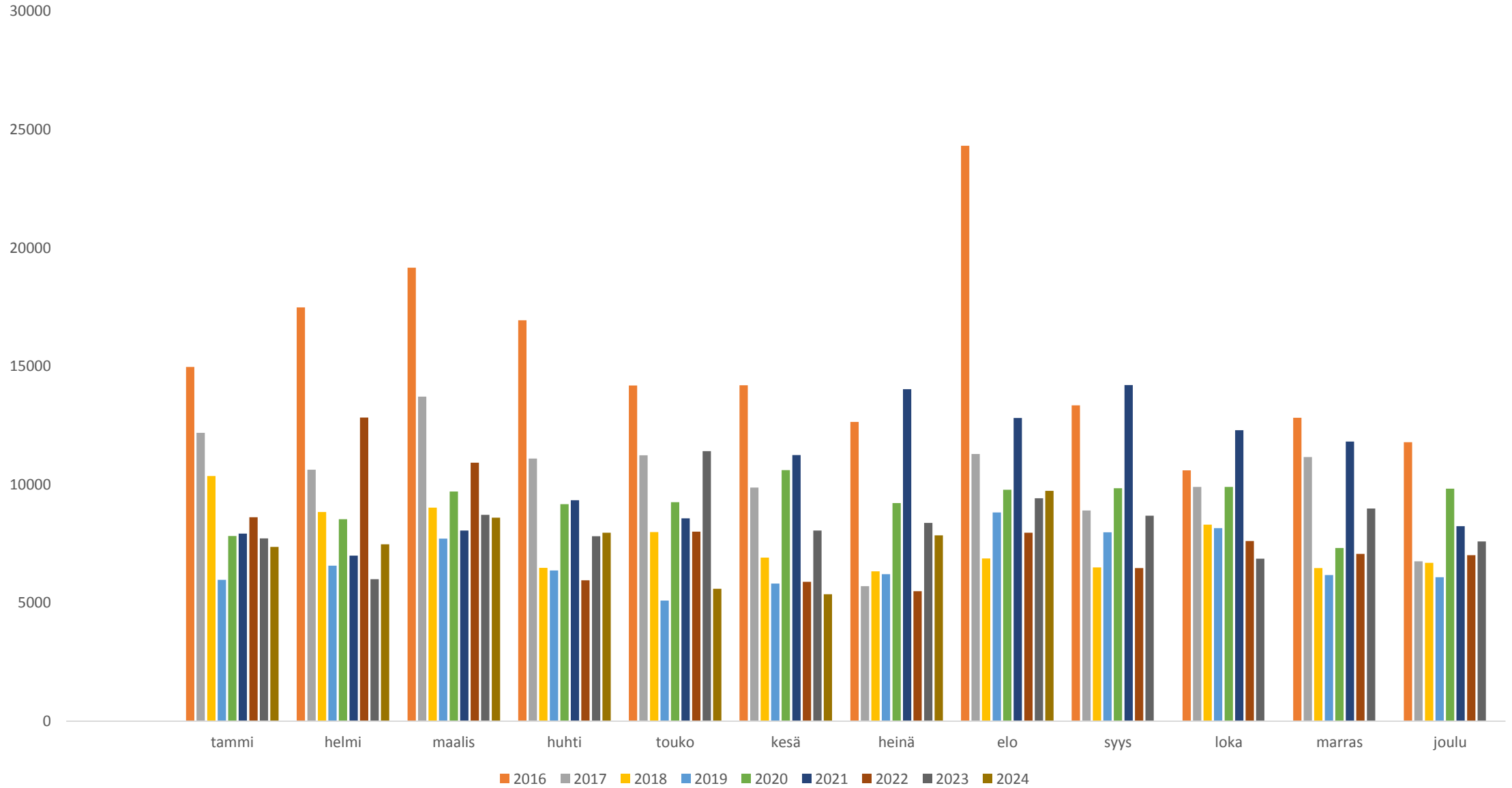
Työmarkkinatuen kuntaosuuden keskiarvo 2020 - 8/2024 €/kk

Työmarkkinatuen kuntaosuudet tarkemmin €/kk 2021 - 8/2024

Työmarkkinatuen kuntaosuudet 2016 - 2024 €/v

Asiakasohjautuvuus 4 - 8.2024

- Ohjausprosessissa / asiakkuudessa asiakasmäärä on ennallaan. Vaihtuvuus on vähäistä. Asiakkuuksista osa on kertaluonteisia yhteydenottoja jonkin yksittäisen asian vuoksi. Valtaosa asiakkuuksista on pidempiä, kestoltaan pisimmillään jopa useita vuosia, vaikkakin ohjausyhteistyön tiiviys voi vaihdella.
- Uusia asiakkuuksia on käynnistynyt työttömyyden, paikkakunnalle ja maahanmuuton, lomautusten ja opiskelusuunnitelmien myötä
- Satunnaisesti asiakkaana on käynyt työssä tai opiskelijana olevia sekä työvoiman ulkopuolella olevia työelämäänsä palaamista suunnittelevia henkilöitä
- Asiakkaat ohjautuivat palveluun seuraavasti:
  - Kelan työmarkkinaosuuslista
  - TE-toimisto
  - Kotoutumisohjaus
  - Nuorisotyö
  - Omaehtoinen hakeutuminen
  - Nykyiset ja entiset kunnan palkkatukityöntekijät

JATKOPOLUT 4 - 8/2024

Asiakkaita on ohjautunut palkkatyöhön tai seuraaviin työllistymistään edistäviin toimenpiteisiin

- Työhön avoimille työmarkkinoille (yrityksiin)
- Palkkatukityöhön kuntaan
- Kelan ja työeläkevakuutuksen ammatilliseen kuntoutukseen (kuntoutus selvitys, työkokeilu)
- Työ- ja toimintakyvyn selvitysprosessi käynnistynyt
- Työkyvyttömyyseläkkeelle/ kuntoutustuelle
- Työttömien terveystarkastukseen
- Työkokeiluihin
- Kuntouttavaan työtoimintaan (kuty jatkunut)
- Pitkäkestoiselle sairauslomalle
- Oikeus työttömyysturvaan päättynyt

Muuta merkittävää huomioitavaa ajalla 5 - 8/2024:

- TE-toimiston asiantuntija käy Rautalammilla keskimäärin yksi - kaksi kertaa kuukaudessa vahvan tuen ja TYP-palvelun asiakkaita tapaamassa. Yhteistapaamisten kautta asiakkaita on ohjautunut kunnan työllisyyspalvelujen piiriin jo Kela ilmoituksia aiemmin.
- Uusia työ- ja toimintakyvyn selvityksiä käynnisteltiin ja niihin liittyviä tutkimuksia hankittiin asiakkaalle ostopalveluna (psykiatrian erikoislääkärin tutkimukset)
- Savon ammattiopiston (Sakky) Rautalammilla toteutuvat hoiva-avustaja ja lähihoitajakoulutukset etenevät
- Työsuunnittelija M Hartikainen on Pohjois-Savon alueen työllisyysverkoston ja TYP johtoryhmän jäsen (varajäsen M Koivula-Laukka)
- Kuopion työllisyysalueen järjestämiin työpajakoulutuksiin ja työryhmiin osallistuttiin kevään 2024 aikana. Tavoitteena valmistella toimivia yhteiskäytäntöjä tulevaan TE24 ja KOTO24 uudistukseen.
- Julkisesti haussa olevien avoimien työpaikkojen määrä on laskenut vuoden alkukolmannekseen nähden. Tuolloin avoimia paikkoja oli 15 – 32, kun jälkimmäisellä kolmanneksella niitä oli 9 – 14.
- Rekrytointi kuvautuu kohtaanto-ongelman vuoksi haasteellisena. Paikkakunnalta tai lähiympäristöstä on haasteellista löytää osaavia työntekijöitä. Haasteellisena näyttäytyy hoiva- ja ravintola-ala.
- Työllisyydenhoidon ja elinvoimaisuuden näkökulmasta keskiössä kuvautuu osaavan ja työkykyisen työvoiman löytäminen ja mahdollisesti tarvittavien koulutushankkeiden selvittäminen

Ja jatkossa...

Tuleva vuosi 2025 tulee olemaan poikkeuksellisen suurten muutosten aikaa. Vastuu työllisyyden hoidosta siirtyy kunnille. Tarkemmin ajateltuna kuntien muodostamille työllisyysalueille. Rautalammin osalta se tarkoittaa työllisyyspalvelujen siirtymistä 11 Pohjois-Savon kunnan muodostamalle työllisyysalueelle, jonka isäntäkuntana toimii Kuopio.

Muutokseen liittyy toimijuuden keskittymisen lisäksi sitä ohjaavan lainsäädännön suuret muutokset samanaikaisesti valtion tiukkojen sopeuttamisohjelmien kanssa. Muutoksella tulee väistämättä olemaan kuntataloudellisia ulottuvuuksia.

Jatkossa mm palkkatukityöllistämisen vaikutukset työttömyyden kulurakenteeseen vähenevät, koska palkkatuettu työ ei kerrytä työntekijälle työssäoloehto, oikeutta ansiopäivärahaan. Samanaikaisesti kuntien osuus työttömyysturvan hoidosta aikaistuu. Myöskin työllistymistä tukeviin aktiivitoimiin osallistumisen ajalta kunnat osallistuvat työttömyysturvan kustannuksiin, toisin kuin tähän asti on ollut. Tiivistettynä ainoastaan avoimille työmarkkinoille työllistyminen vähentää kunnan kustannusvelvoitetta.

Ensisijaista onkin jatkossa kohdentaa resurssit tiiviiseen, systemaattiseen ja ennen kaikkea realistiseen yhteistyöhön paikallisen yritystoiminnan kanssa, hakien kaikki mahdolliset keinot nopeaan kohtaanto-ongelman minimointiin, tulevien rekrytointitarpeiden ennakointiin sekä tarvittavaan paikallisen väestön osaamisen kehittämiseen.

Paikallisen väestön työllistymisen lisäksi huomioita tulee kiinnittää alueen vetovoimaisuuteen, yritystoiminnan kehittymismahdollisuuksien luomiseen sekä sitä kautta työvoiman ja väestön tavoitettavuuteen koko maan laajuisesti sekä jopa kansainvälisen rekrytoinnin kautta.